

पूर्वा कृषिदूत

प्रबोधनातून परिवर्तन... मासिक

वर्ष १२ | अंक १० | नोव्हेंबर २०२१ | नाशिक

पाने ६४ | मूल्य रु. ३५/-

(प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेला नाशिक एच.ओ.मधून वितरित केला जातो.)

‘पूर्वा कृषिदूत’चे
वाचक, लेखक तसेच
सर्व शेतकरी बांधवांना
दिवाळीनिमित्त
हार्दिक शुभेच्छा!

- राज्यात दरवळणार चंदनाचा सुगंध
- कृषिविकासात पशुधनाचे मोलाचे योगदान
- सूर्यफुलातील रोगांचा बंदोबस्त
- बटाटा लागवडीचे सुयोग्य नियोजन
- ‘रेबिज’पासून सस्तन प्राण्यांचा बचाव
- अळिंबीची लागवड ठरेल लाभदायी
- काळवंडलेल्या पांढऱ्या सोन्याला आली झळाळी!
- स्फोटके शोधण्याचे कामही करतात मधमाश्या!

पिंपळगाव बसवंत (ता. निफाड, जि. नाशिक)
येथील ‘बसवंत मधमाशी उद्यान आणि प्रशिक्षण
केंद्र’ दसऱ्याच्या मुहूर्तावर नागरिकांसाठी
नव्या स्वरूपात खुले करण्यात आले.
या शुभारंभप्रसंगी उपस्थित कर्मचारीवृंद.

बसवंत गार्डन हे उत्तर महाराष्ट्रातील कृषीक्षेत्राशी संबंधित एक महत्त्वाचे केंद्र असून 'गांव समृद्ध तर देश समृद्ध' ही खूप महत्त्वाची विचारधारा आम्ही या ठिकाणी मांडली आहे. खेड्यापाड्यांचा विकास झाला तरच भारताचा विकास होणार आहे.

यातील दुसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा ते जलसमृद्ध असेल**. तिसरी विचारधारा म्हणजे **गांव तेव्हाच समृद्ध होईल जेव्हा फळभाज्यांवर प्रक्रिया होईल**.

भरघोस उत्पादन आल्यानंतर जर शेतीमालावर प्रक्रिया केली तरच गांव समृद्ध होणार आहे. या विचारांचा प्रसार व प्रत्यक्ष कृती करण्यासाठी **बसवंत गार्डन** मध्ये कृषी क्षेत्रातील विविध संकल्पना स्वतंत्रपणे मांडल्या आहेत. यातील प्रत्येक संकल्पनेला स्वतंत्र अस्तित्व असून त्याची एकत्रित मांडणी म्हणजे ग्रामीण भागासाठी एक आदर्श मॉडेल आहे.

या प्रकल्पाला भेट दिल्यास स्वयंपूर्ण 'आदर्श गांव-सेवरगांव'च्या प्रतिकृतीतून ग्रामीण भागातील आदर्श तशीच सर्वांगसुंदर जीवनपद्धती जाणून घेता येईल. तसेच उद्योग-व्यवसाय, प्रक्रिया उद्योग व मधमाशी पालनातून शाश्वत शेती आणि उद्योजकता विकास यासारख्या अनेक संकल्पनांविषयी माहिती एकाच ठिकाणी मिळू शकणार आहे. तरी या नाविन्यपूर्ण प्रकल्पाला आपण अवश्य भेट द्यावी आणि सुरु केलेल्या या उपक्रमाचा लाभ घ्यावा.

संपूर्ण कुटुंबासह व मित्रपरिवारासह अवश्य भेट द्या !

अंतरवेली फाटा, मुखेड, ता. निफाड जि. नाशिक
श्री. अविनाश पवार - ९९२२५ ०९६६८

(Miniature Village Model)

अनुक्रम

■ चिंतन

राज्यात दरवळणार चंदनाचा सुगंध
डॉ. बी.बी. पवार । ४

■ संपादकीय

कृषिविकासात पशुधनाचे मोलाचे योगदान
डॉ. भास्कर गायकवाड । ७

■ पारावरच्या गप्पा

काळवंडलेल्या पांढऱ्या सोन्याला
आली झळाळी!
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । १०

■ नवी आशा, नवी दिशा

बसवंत उद्यानातील वैशिष्ट्यपूर्ण
'मधमाशी संवर्धन प्रकल्प'
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । १३

■ उपक्रम

'बसवंत मधमाशी उद्यान
आणि प्रशिक्षण केंद्र' पर्यटकांसाठी खुले
विक्रांत पाटील । १५

■ फुलशेती

सूर्यफुलातील रोगांचा बंदोबस्त
प्रा. रुपेशकुमार चौधरी । २०

■ पीकपाणी

बटाटा लागवडीचे सुयोग्य नियोजन
किरण इंगळे । २२

■ खतनियोजन

गाजरगवतापासून कंपोस्ट खतनिर्मिती
प्रा. यास्मिन मोमीन । २५

■ कीडनियंत्रण

तुरीवरील महत्वाच्या किडींचे एकात्मिक व्यवस्थापन
प्रा. वैभव गिरी । ३०

■ पीकसंरक्षण

कीटक प्रतिबंधासाठी कामगंध सापळ्यांचा उपयोग
तृप्ती पंडित । ३३

■ विविधा

अळिंबीची लागवड ठरेल लाभदायी
आशुतोष चिंचोळकर । ३८

■ शिवारचर्चा

शून्य मशागत लागवड तंत्रज्ञान
प्रा.डॉ. विशाल गमे । ४२

■ फळप्रक्रिया

दुर्लक्षित फळांपासून बनवा
जॅम, जेली आणि सरबत
एस.डी. कटके । ४४

■ विशेष

फणस : प्रक्रिया केल्यावर ठरतो सरस!
नीलिमा गोबाडे । ४७

■ पशुचिकित्सा

जनावरांना होणारी वनस्पतिजन्य विषबाधा
प्रा.डॉ. पंकज हासे । ४९

■ संकीर्ण

'रेबिज'पासून सस्तन प्राण्यांचा बचाव
आर.पी. कोल्हे । ५२

■ निगराणी

दुधाळ गाईचे संगोपन
डॉ. गणेश काळुसे । ५५

■ पशुआहार

जनावरांच्या आरोग्यासाठी
जीवनसत्त्वे आवश्यक
डॉ. अभिजित बाराते । ५८

■ आरोग्यसंपदा

विविध गुणांचे भांडार असणारी काकडी
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार) । ५९

■ मधुवार्ता

स्फोटके शोधण्याचे कामही
करतात मधमाश्या ! । ६१
(सौजन्य : 'पूर्वा कृषिदूत' परिवार)